

Jeg vil blot med Hensyn til det sidste Forslag sige — jeg omtalte det allerede ved anden Behandling — at man vilde se med noget mindre Uvilje paa det store Understud, som det kongelige Teater har Aar ud og Aar ind, naar der virkelig blev gjort noget for Provinsernes Stuepils. Men jeg vil endnu dertil føje en lille Bemærkning. Det forekommer mig, at hvis man optager dette Forslag, som vi her have stillet, saa vil med Nødvendighed Spørgsmaalet om de kommunale Tilskud til Teatrene gøre sig gældende. Naar det sker i Provinserne — og det vil blive nødvendigt, at Provinserne give Tilskud, at de indrette Steder, hvor virkelig god Stuepilkunst kan udøves — saa vil ogsaa Spørgsmaalet forplante sig til Kjøbenhavn og det meget vigtige Spørgsmaal om den københavnske Kommunalbestyrelses Forpligtelse til at være med om at bære Understudet af det kongelige Teater vil da saa en ganske anderledes Vægt, end det har haft hidtil. Men jeg vil gerne med Hensyn til denne Sag, der jo nu altsaa som bekendt har vaakt en stor Bevægelse, har vaakt en journalistisk Bevægelse, som man egentlig sjældent ser Mage til, idet baade Hovedstadsbladene og næsten alle Provinssbladene have udtalt sig om denne Sag, udtale mig en Smule om nogle Indvendinger, som man har gjort mod Forslaget. Man har sagt, og man har sagt det med stor Stykke, næsten med Videnstabs, at her blev der begaaet en Uret, idet man privilegerede et enkelt Selskab og derved stillede det saa afgjort gunstig lige overfor andre Selskaber, som allerede bestaa eller have indlagt sig større eller mindre Fortjeneste. Det kunde ogsaa synes, at det virkelig var saa, men naar man gaar nærmere ind paa Sagen, saa er den af en ejendommelig Bestaafenhed, og Indvendingen taber en overordenlig stor Del af sin Vægt. Det er nemlig saaledes, at dette nye Selskab skulde oprettes for at vise Provinssbeboerne virkelig godt og kunstnerisk Stuepils. Det skulde udmærke sig ved en kunstnerisk Karakter, baade med Hensyn til Valget af Repertoire, og hvad der er Hovedsagen, med Hensyn til Udførelsens Maade, thi i dette „hvork-des“ ligger egentlig Kunsten. Men nu vil det derfor paa ingen Maade være saaledes, at et Selskab, der kommer her med Statens Sanction, men

tillige med den strænge Forpligtelse til at holde sig indenfor et Repertoire, der i alt Fald tilnærmelsesvis var saa godt, som det kunde staffles, vilde være saa særdeles gunstig stillet lige overfor de andre Selskaber, idet de andre vilde langt mere kunne imødekomme den raadende Smag og de Forbringer, man er vant til at stille i Provinserne, og disse ere som bekendt ikke store. Det nye Selskab, der skulde repræsentere den højere Kunst, vilde naturligvis straks vinde de mest udviklede, de mest dannede i Provinserne for sig, men det vilde være lidet tiltrækkende for den store Hob ude i Provinserne, og kun langsomt, gradvis vilde man være i Stand til at forbedre denne Skares Smag og drage den opad. Jeg tror, at de Selskaber, som allerede bestaa, have stor Fordel derved, at de staa netop paa dette brede Grundlag. Paa den anden Side tror jeg, at de ville have godt af den Konfurrence, der kom op ved Siden af dem. Jeg tror ikke, de ville tvinges ud af Gøglet og det ukunstneriske, men jeg tror, at de vilde blive nødte til at bevæge sig noget henad imod den ædle Kunst. Men paa den anden Side vilde de ikke tabe deres Plads, hvor de nu staa, og den Forbindelse, de nu have og fremdeles ville have med de brede Lag i Provinserne, vilde ingenlunde gaa tabt. Saa taler man en Del om disse gode Provinsselskaber, man har, og hvor glad man er ved dem, hvor ilde man vilde blive berørt deraf, om disse Selskaber blive forurettede. Men lad os her lægge Mærke til, hvad det er for Folk, der have udtalt sig i Provinserne til Fordel for saadanne Selskaber. Jeg tror, at det er fra to forskjellige Provinssbyer. Fra den ene har man en Udtalelse af Byrådet og fra den anden i alt Fald, tror jeg, et Tillob til en saadan Udtalelse, og det er Udtalelser, der i og for sig ikke have saa overordentlig meget at betyde, da det er Folk, der slet ikke ere Ustetifere, af Fag, som have udtalt sig. Byrådsmedlemmer kunne have fortræffelig Indsigt i Byrådgivning og mange lignende udmærket nyttige Ting, men de ere ikke store Autoriteter paa det æstetiske Omraade. Dertil kommer saa fremdeles den Ting, at der overalt i Provinserne hvor disse Stuepilselskaber færdes, udvikler sig et venstabeligt Forhold mellem dem og Befolkningen i Byen. Da Stue-